

església evangèlica
unida
de Terrassa

*Pren-te temps per fer alegres els altres,
és la joia de l'home.*

*Pren-te temps per comprendre,
és la font de la fraternitat.*

Pren-te temps per escoltar,

PLA DEL VOLUNTARIAT

índex

1.- L'entitat: L'Església Unida de Terrassa	3
2.- El voluntari	4
2.1. El voluntariat i la missió de l'entitat	4
2.2 Definició del voluntariat	4
2.3. Perfils	5
3.- Procés del voluntari	6
3.1. Captació	6
3.2. Selecció	6
3.3. Incorporació	6
3.4. Compromís	7
3.5. Procés d'Acollida	7
3.6. Formació	7
3.7. Límits	8
3.8. Seguiment i avaluació	8
3.9. Reconeixement	9
3.10 Desvinculació	9
4.- Programes de voluntariat	10
5.- Drets i deures del voluntariat	10
6.- Legislació vigent	12
7.- Bibliografia	12

1.- L'entitat: L'església Unida de Terrassa

L'església Unida de Terrassa és una de les entitats més antigues de la ciutat, va néixer l'any 1918 i des d'aleshores, ha estat una presència activa, formant part de l'oferta social i cultural del nostre barri i la nostra ciutat. Així ho demostra la presència de l'editorial CLIE, la creació de corals i actes culturals a la ciutat i l'acció social.

L'ajuda social l'entendem, no com una ajuda puntual o centrant-se només en les necessitats econòmiques, sinó oferint una atenció global a la persona, la família i la societat. El nostre projecte social inclou diferents programes, per poder donar una resposta als diferents tipus de necessitat que veiem al nostre voltant (econòmiques, emocionals, formatives, de lleure, ...)

El projecte social de l'entitat es basa en 4 eixos:

1.- Activitats assistencials – Ajudes puntuals (econòmiques i materials) i seguiment de persones i famílies en situacions de precarietat econòmica i laboral.

2.- Activitats d'acompanyament personal - Activitats de llarga durada per tal de donar suport a les persones que es troben en situacions de dificultat i ajudar-les a trobar el seu camí, utilitzant els recursos externs però també els seus propis recursos personals o del seu entorn immediat.

3. Activitats educatives - La vessant educativa és prioritària en la nostra visió, entenent que només una educació en valors i que realment porti a una maduresa personal, ajudarà a tenir en el futur homes i dones amb valors positius i capacitat pròpia de decisió.

- Infants, adolescents i joves
- **Escola de família** (en col·laboració amb Associació Educativa Tramuntana)
- Persones amb discapacitat – **Grup Mefi** (en col·laboració amb la Fundació Goel)

4. Cooperació Internacional - projectes educatius a Guinea Equatorial i Moçambic.

2.- VOLUNTARIAT

Voluntari és la persona que, de manera solidària, efectua una prestació voluntària i lliure de serveis cívics o socials, sense contraprestació econòmica, dins del marc d'una organització estable i democràtica que comporti un compromís d'actuació a favor de la societat i de la persona.

La figura del voluntari és clau dins l'àmbit d'actuació de la nostra entitat, i l'eix de les nostres actuacions, complementant la tasca dels professionals per tal de poder oferir una atenció social global i de màxima qualitat al nostre entorn.

2.1. El voluntariat i la missió de l'entitat

Des de la seva creació, l'església Unida de Terrassa ha comptat amb la participació activa de persones que, de forma totalment altruista i voluntària, ens han dedicat temps i esforços.

Després de molts anys de funcionament de l'entitat on el voluntariat hi ha tingut el seu paper específic, hem vist la necessitat de regular-ho i elaborar aquest Pla de Voluntariat per tres raons concretes:

- o Per regular les tasques del voluntariat d'acord amb la normativa vigent
- o Per donar més valor a les tasques de voluntariat
- o Per impulsar noves formes de voluntariat dins l'entitat

2.2. Definició del voluntariat

El voluntari social és la persona que de manera desinteressada aporta part del seu temps i capacitats als altres. Més enllà dels desenvolupament d'uns serveis concrets, uns dels grans valors del voluntariat és la seva presència, impulsant una atenció als usuaris més humanitzada, fomentant un model de relació basat en la solidaritat i desenvolupant un clima ric en relacions humanes.

El voluntariat:

- o Proporciona un reconeixement a l'entitat en la que participen les persones voluntàries
- o Desenvolupa un paper de "informació i sensibilització" social: el treball amb voluntariat té un efecte multiplicador, ja que aquest transmet la seva experiència a amistats, família, coneguts, etc.
- o Proporciona noves idees: són persones que provenen d'altres disciplines, d'altres treballs professionals i amb experiències vitals diferents. L'entrada de persones voluntàries sempre aporta "aire fresc" a una entitat
- o Aporta valor solidari a l'entitat
- o Recupera l'interès social de l'entitat
- o Aporta a les persones amb discapacitat:
 - La vivència d'amistat i d'intercanvi emocional i personal, doncs s'estableix una experiència íntima individual difícilment substituïble
 - La possibilitat de relacionar-se amb una pluralitat de persones ampliant així el marc de relacions, experiències i vivències.

2.3. Perfils

Cal definir els perfils clarament de tal manera que s'adeqüin a la missió de l'entitat i faciliti una millor adaptació dels voluntaris i clarificació per part de totes les parts implicades..

Podriem trobar 2 tipus de voluntariat:

1. Voluntaris social d'atenció directe als usuaris: Per a activitats de lleure i de suport a les famílies: amb persones amb discapacitat, amb infància, amb famílies,...
2. Voluntaris de suport per a actes. Son voluntaris per donar suport a l'organització d'actes:
 - Actes formatius de l'escola de família
 - Actes culturals (concerts, teatres,..)Aquests voluntaris participen esporàdicament i a demanda per fer tasques d'organització, ordre, trasllat de mobiliari o equipació, atenció al públic,...

En general podem parlar d'un **perfil bàsic** que ha de complir la persona voluntària al marge de l'activitat que desenvolupi:

- o Tenir més de 16 anys
- o Comptar amb una estabilitat emocional, responsabilitat i compromís adequats pel desenvolupament de la seva activitat com a voluntari.

Als requisits bàsics hi podem afegir uns elements fonamentals que formen part de l'essència de la mateixa acció voluntària:

- o Disposar de temps lliure suficient
- o Respectar la confidencialitat de la informació que es proporciona
- o Tenir una actitud positiva, oberta i compromesa amb les necessitats de la persona amb discapacitat intel·lectual o la seva família i cap a les indicacions de l'entitat

En funció de les tasques voluntàries a desenvolupar i el servei on s'emmarquin, es pot acotar aquest perfil.

3.- PROCÉS DEL VOLUNTARIAT

3.1. Captació

La captació del voluntariat es farà, principalment, a través dels mateixos programes educatius. En aquests, es treballa per impulsar la participació activa de cada persona en altres projectes socials i a aportar les seves capacitats per ajudar els altres. Així, en gran part els voluntaris provenen de la mateixa entitat o les altres entitats amb les que treballem en xarxa.

També es fa difusió del programa de voluntariat a través dels mitjans de comunicació locals.

3.2. Selecció

Totes les persones interessades que vulguin ser voluntàries, tindran una entrevista amb la coordinadora del voluntariat.

En aquesta entrevista, ambdues parts buscaran informació de l'altre. Nosaltres sol·licitarem informació sobre experiència personal, de voluntariat, formació, motivació pel voluntariat, disponibilitat,... i es donarà informació sobre l'entitat i les possibles formes de col·laboració.

Continguts de l'entrevista: Presentació de l'entitat
Descripció de les funcions del voluntariat i àrees on actua
Condicions del desenvolupament del voluntariat:
transport, dedicació mínima, espais, formació,..
Conèixer les motivacions i interessos del voluntari
Conèixer les aptituds, experiències i altres elements importants de la trajectòria vital.

3.3. Incorporació

La coordinadora del voluntariat donarà al voluntari:

- Manual d'acollida. Informació bàsica de l'entitat i del voluntariat
- Informació sobre el servei de voluntariat i aspectes pràctics (responsables, accions concretes, espais, assegurança, etc)

A més, acompanyarà al voluntari a la ubicació on desenvoluparà el seu voluntariat, presentant-li el personal i la persona de referència al servei.

3.4. Compromís

El voluntari signa un full de compromís amb els següents continguts:

- Compromís a mantenir la confidencialitat
- Drets i deures del voluntariat
- Funcions, activitat i temps de dedicació a què es compromet la persona voluntària.
- Durada del compromís amb el servei voluntari durant un període d'un any (aconsellable i renovable).

3.5. Procés d'acollida

- Formació inicial
- Visita a les instal·lacions
- Presentació dels serveis i activitats
- Presentació de l'equip
- presentació del referent al servei.

Primer dia:

La persona de referència en el servei és qui introduirà al voluntari a tot el personal del programa, indicant-los les seves funcions.

Haurà de garantir:

- Que disposa de tot el que necessita per al desenvolupament de la seva tasca: material (si s'escau),..
- Que l'equip del servei està informat de la seva incorporació així com els usuaris.

Un cop passat el primer dia és la Coordinadora del voluntariat qui ha de fer un seguiment inicial (presencial o telefònic) per veure com ha anat i donar-li tot el suport necessari.

Cal tenir en compte que, tot i que l'acollida més formal la fa la coordinadora, és important la participació de la resta de l'equip en el procés, tant del personal remunerat com dels altres voluntaris.

Acompanyament inicial (primeres setmanes):

La persona de referència en el servei és que fa aquest acompanyament durant les primeres setmanes, per tal de detectar possibles dificultats i resoldre tots els dubtes o problemes pràctics que puguin sorgir.. Li dóna tot el suport pràctic i personal per al millor desenvolupament de la seva tasca.

També és important introduir a la persona voluntària al personal del servei on desenvoluparà la seva tasca, així com facilitar que vagi coneixent l'entitat (diferents serveis, activitats etc) quan això sigui possible. Això facilitarà que el voluntari tingui una visió més global més enllà de l'activitat concreta que fa com a voluntari, així com una visualització de com la seva aportació contribueix a assolir uns objectius més amplis.

3.6. Formació

L'Església es compromet a donar la formació necessària als voluntaris per al millor desenvolupament de la tasca. La coordinadora del Voluntariat és la persona responsable de la promoció i gestió de la formació dels voluntaris.

La formació no és només una manera de garantir la millor adaptació al servei de voluntariat, sinó que també es tracta d'un al·licient pels voluntaris, que sovint també busquen en l'activitat voluntària una manera d'aprendre, desenvolupar habilitats i coneixements nous.

Aquesta formació es farà per les següents vies:

- Guia del voluntariat i material del Manual d'Acollida
- Acompanyament inicial i seguiment
- Formació formal

- Reunions de seguiment i coordinació
- Aprofitar oportunitats de formació d'altres entitats
- Fons bibliogràfic a disposició dels voluntaris.

Com treballem en xarxa amb altres 2 entitats, qualsevol d'aquestes podrà organitzar activitats de formació:

Fundació Goel – voluntariat amb persones amb discapacitat
 Associació Tramuntana – temes relacionats amb família i educatius
 Església Unida de Terrassa – temes relacionats amb infància i de creixement personal i comunicació.

3.7. Límits

L'aclariment dels límits del voluntariat serveix per acotar el marc d'actuació, dins del qual es poden moure els voluntaris, per tal de dur a terme una tasca de qualitat. Però, a més, els límits juguen un paper clau en la protecció dels voluntaris permetent que la seva actuació sigui guiada per paràmetres de responsabilitat i prevenint processos de desgast emocional, de desmotivació, de síndrome d'esgotament professional i, inclús, de sobreimplicacions. Concretament, els límits de la tasca del voluntariat són de tres tipus:

1) Complir el seu paper complementari com a voluntaris. En cap cas, els voluntaris no podran desenvolupar activitats pròpies dels professionals. Tot i així, cada servei i programa ha d'establir els límits concrets del voluntariat, en col·laboració amb els diferents professionals que hi ha implicats.

2) Desenvolupar accions respectant els drets i deures dels diferents implicats. L'activitat de les persones voluntàries als centres ha de respectar, en tot moment, els drets i deures dels diferents actors implicats en el voluntariat: el centre, els professionals, els usuaris i familiars i els mateixos voluntaris.

3.8. Seguiment i avaluació

Les vies de seguiment han de ser clares i visibles, i cal potenciar-les. Permet que les persones voluntàries expressin les seves inquietuds, dificultats i expectatives. Alhora permet a l'entitat informació que li permeti introduir millores i també coordinar els aspectes pràctics de les tasques desenvolupades.

El seguiment es realitza principalment mitjançant:

- Reunions de seguiment – realitzades amb el grup de voluntaris que intervé en un mateix servei.
- Seguiment individual del voluntari. Es realitza de manera més informal, però cal explicitar-lo i sistematitzar-lo. Serà més continuat al principi del compromís del voluntari. Aquest seguiment consisteix en tenir un espai de permanència a disponibilitat dels voluntaris, en trucades telefòniques, entrevistes concertades,... segons la disponibilitat del voluntari i les necessitats de cada cas.

El seguiment ens permet revisar l'actuació del voluntariat, suggerir canvis, recollir suggeriments, assegurar que la persona continua tenint interès en la tasca que fa, etc. Ens ajuda a avaluar i millorar l'acció i la relació entre el voluntariat i l'entitat.

Accions de seguiment mínimes:

- Entrevista inicial, als 3-4 dies de la incorporació
- Entrevista de seguiment, a les 3-4 setmanes de la incorporació
- Entrevista anual de seguiments
- Reunions de seguiment de voluntaris (per àrea d'intervenció) amb freqüència variada segons necessitats.

3.9. Reconeixement

La característica que defineix qualsevol voluntariat és que la seva aportació és gratuïta. Així doncs, es descarta qualsevol aportació econòmica o en espècie a canvi per a la realització de la seva tasca. Però, és obligació de l'entitat agrair i reconèixer aquesta col·laboració.

- Incloure un apartat sobre el voluntariat a la memòria anual de l'església
- Explicar la tasca del voluntariat al lloc web
- Possibilitar la formació contínua als voluntaris
- Oferir la possibilitat de participar gratuïtament a activitats de l'organització (actes, sessions formatives,...)
- Altres activitats que es poden crear al llarg del temps: reconeixement dels voluntaris que portin més anys en actiu, felicitacions d'aniversari,...

3.10. Desvinculació

Un bon seguiment ens permetrà gestionar també la sortida del voluntaris. Quan un voluntari deixa l'entitat, caldrà fer una entrevista de sortida per tal d'esbrinar els motius d'aquesta (pot ser motius personals aliens a nosaltres o altres motius interns que requereixin una revisió de la nostra actuació o programes).

També és important trobar canals de relació posterior:

- la possibilitat de fer col·laboracions puntuals
- fer-se soci
- mantenir-lo al corrent de totes les activitats de l'entitat (mails, etc)

4.- PROGRAMES DE VOLUNTARIAT

Aquests són els projectes que l'entitat organitza o amb els que col·labora, duts a terme principalment per voluntaris :

- Treball en el lleure amb infants, adolescents i joves (voluntaris de l'Església Unida de Terrassa)
- Escola de família (voluntaris de l'Associació Educativa Tramuntana)
- Voluntariat a domicili (voluntaris de l'Església Unida de Terrassa)
- Grup Mefi (voluntaris de Fundació Goel)
- Cooperació Internacional i sensibilització ciutadana
- Organització d'actes culturals : exposicions, concerts, Cimera Global de Lideratge

5.- DRETS I DEURES DEL VOLUNTARI

La Carta del voluntariat de Catalunya reconeix els següents drets i deures del voluntariat, que ens comprometem a garantir i respectar.

DRETS DEL VOLUNTARI

1 primer

Obtenir formació de l'entitat on col·labora, sobre el funcionament, les finalitats i les seves activitats, suport en el desenvolupament de l'acció voluntària i mitjans per poder exercitar-la convenientment.

2 segon

Rebre la formació necessària per al desenvolupament de l'activitat.

3 tercer

Ser tractat sense cap tipus de discriminació i amb tot el respecte a la seva condició i creences.

4 quart

Gaudir d'acreditació suficient com a voluntari davant de tercers i obtenir certificació de la seva participació en els programes.

5 cinquè

Participar activament en l'elaboració, planificació, execució i avaluació dels programes i activitats on col·labori, amb el reconeixement social de la seva activitat.

6 sisè

Ser coberts dels riscos derivats de l'activitat que du a terme com a voluntari i dels danys que, involuntàriament, podria causar a tercers per raó de la seva activitat.

7 setè

Rescabalar-se, si ho vol, de les despeses que li pugui ocasionar l'activitat voluntària.

8 vuitè

Acordar lliurement les condicions de la seva acció voluntària i el compromís de les tasques definides conjuntament, el temps i horari que hi podrà esmerçar i les responsabilitats acceptades per cadascú.

DEURES DEL VOLUNTARI

1 primer

Cooperar en la consecució dels objectius del programa on participi per al compliment dels compromisos adquirits dins de l'organització.

2 segon

Realitzar l'activitat a què s'ha compromès amb responsabilitat, bona fe i gratuïtat, donant suport de manera activa a la seva entitat i respectant les normes internes de funcionament.

3 tercer

Observar les mesures de seguretat i higiene reglamentades i aquelles que siguin adoptades per l'entitat.

4 quart

Rebutjar qualsevol contraprestació econòmica o material que li pugui ser oferta pel beneficiari o per tercers en virtut de la seva actuació.

5 cinquè

Mantenir la confidencialitat, sense perjudici dels drets de la persona, de les informacions rebudes i conegudes en el desenvolupament de la seva activitat, tant respecte dels beneficiaris com de l'entitat.

6 sisè

En cas de renúncia, notificar-la amb antelació o continuar l'activitat fins que puguin adoptar-se les mesures necessàries per evitar perjudicis greus al servei.

6.- LEGISLACIÓ VIGENT

- Ley 45/2015, de 14 de octubre, de Voluntariado, publicada al BOE núm. 247, de 15 de octubre de 2015
- 9 Llei 25/1991 de 13 de desembre, per la qual es crea l'Institut Català de Voluntariat
- *Carta del Voluntariat de Catalunya*. Parlament de Catalunya Resolució 98/V. 29 Maig 1996.

7.- BIBLIOGRAFIA

- *Manual de gestió del Voluntariat*. Obra social La Caixa
- *Pla del Voluntariat CST*. Consorci Sanitari de Terrassa